

▣ **Адвокат Лука Ђорђевић упозорава да се у Горњим и Доњим Недељицама већ спроводи експропријација земљишта за инфраструктурне пројекте повезане са пројектом Јадар, упркос тврдњама власти да се од истог одустало, због чега позива грађане да се правно и физички супротставе уласку извођача на ниве. С друге стране, из Рио Саве за Данас негирају да су умешани у експропријацију.**

Лука Ђорђевић објашњава за Данас да се тренутно на подручју Горњих и Доњих Недељица спроводи огроман број поступака експропријације за парцеле које се налазе на њиховој територији, те да је Србијагас носилац пројекта – реч је о изградњи гасовода Ваљево-Лозница.

„Већина поступака који су се тicali општине Осечина је завршено и машине су се пре месец и по дана појавиле у атарима Горњих и Доњих Недељица, што је изазвало огромну узнемиреност мештана. То што су машине почеле да улазе у ниве пре него што су прва решена о експропријацији почела да пристижу изазвало је противљење мештана – они су на неколико места забранили извођачима радова да уђу у парцеле“, препричава Ђорђевић.

Неколико дана након тога почела су да стижу понуде за експропријацију, а потом и решења о истом.

„У документацији Владе Републике Србије, у одговорима на тужбе Рио Сава Експлоратион у вези са поступцима који су обустављени када је ономад укинута просторни план, стоји да су гасовод, брза саобраћајница, железничка пруга, далеководи и тако даље, пројекти који су заправо у функцији пројекта Јадар и у ширем смислу обухваћени подручјем посебне намене за пројекат Јадар. Дакле, то су поступци који никада нису били обустављени“, указује Ђорђевић.

Пре свега мислим на поступак процене утицаја на животну средину који је тренутно у току. Ови предмети остају испод радара опште јавности, која је претрпана силним информацијама, битним и небитним, и која не може да прати све што се дешава, што је вероватно једна стратегија коју појединци у извршној власти и поједине компаније реализују ових година

Наводи да је у питању једна од незаконитости које морају бити разјашњене и истицане у овим поступцима – уколико се ти пројекти изводе ради реализације пројекта Јадар морају бити обухваћени поступцима који се тичу пројекта.

„Пре свега мислим на поступак процене утицаја на животну средину који је тренутно у току. Ови предмети остају испод радара опште јавности, која је претрпана силним информацијама, битним и небитним, и која не може да прати све што се дешава, што је вероватно једна стратегија коју појединци у извршној власти и поједине компаније реализују ових година“, сматра.

Ђорђевић подстиче грађане да се укључе у ове предмете, не само деклараторно – тако што ће написати „Нећеш копати“ – већ тако што ће прочитати решења и схватити да су незаконита и да је то видљиво чак и лаичком оку.

„У овим поступцима примењује се Закон о посебним поступцима ради реализације пројеката изградње и реконструкције линијских инфраструктурних објеката од посебног значаја за Републику Србију. То је закон компликованог назива који суштински служи да

поједностави експропријацију, да је убрза, да грађанима који су погођени експропријацијом, ускрати један део права прописаних Законом о експропријацији. Ако се овај закон примењује, онда грађанин неће бити саслушан пред органом, већ ће у року од неколико дана доставити свој писани одговор на понуду“, објашњава Ђорђевић.

Међутим, овај закон не може да се примени када је реч о пројектима гасне инфраструктуре – у својим уводним члановима таксативно садржи области у којима се примењује и не примењује на гасоводе.

„На гасоводе се примењују други посебни прописи који се односе на ову врсту инфраструктуре и примењује се Закон о експропријацији. Већ из увода ових решења види се да су она дубоко незаконита. Оно што се фактички догађа у овим поступцима, а што се види из садржине неколико решења у која ја имам увид и у којима заступамо странке је то да орган у једној ужасној журби спроводи поступке, прави кардиналне грешке, погрешно означава парцеле, шаље погрешним људима понуде за парцеле које нису њихове али и води поступак годину и више дана након што је истекао јавни интерес који је Влада утврдила за извођење овог пројекта“, каже Ђорђевић.

Адвокат истиче да је поступак експропријације земљишта у Горњим и Доњим Недељицама могуће правно обуставити и зауставити, али под условом да се грађани укључе.

„Уколико се грађани којима стигну ова решења или понуде не укључе онда није могуће обуставити експропријацију. Чим им стигну решења, треба да се обрате било ком адвокату. Реч је о незаконитостима које су толико очигледне да никаква специјализована правничка знања нису потребна. Грађани треба сад буквално да ограде своје њиве и да дежурају око њих, да бране физички своју својину и своју државину“, наглашава.

Ђорђевић даље објашњава да ако грађани поставе ограду око своје њиве нико не сме да исту сруши.

„Грађани треба да се труде да ове поступке зауздају и обуздају фактички и правно, да

би себи дали времена да се организују, схвате шта им се дешава, да схвате да је експропријација зарад пројекта Јадар тренутно у току у Горњим и Доњим Недељицама, без обзира на то шта се слуша у јавности, у медијима, да су одустали, да нема ништа од литијума. Граде се брзе саобраћајнице, железничке пруге, гасоводи, трафостанице – пројекат Јадар се ујурбано реализује“, поручује Ђорђевић.

Из Рио Саве за Данас одговарају да нису упознати са активностима које се дешавају у Горњим и Доњим Недељицама.

„Нисмо упознати са активностима које помињете, међутим, уколико се такве оне одвијају, нису повезане са Пројектом Јадар, који се налази у фази одржавања и надзора од новембра 2025. године“, кратко су одговорили.

Данас није добио одговор од јавног предузећа Србијагас до тренутка објављивања овог текста да ли је у току експропријација земљишта због изградње гасовода Ваљево-Лозница.

Подсетимо, средином новембра 2025. године рударска компанија Рио Тинто одложила је пројекат експлоатације литијума у долини реке Јадар у западној Србији. Блумберг је имао увид у меморандум који је упућен и у којем се наводи да ће пројекат Јадар бити стављен у статус „неге и одржавања“ (конзервиран).

„Имајући у виду одсуство напретка са дозволама, нисмо у позицији да одржавамо исти ниво алокација трошкова и и ресурса“, пише у меморандуму.

(Данас)